



ת"פ 42769/06/16 - מדינת ישראל נגד ישראל ארוש, אריאל חליקה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 42769-06-16 מדינת ישראל נ' ארוש ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
(פלילי)

המאשימה

נגד

1. ישראל ארוש ע"י ב"כ עו"ד דני בר דוד
מטעם הסניגוריה הציבורית
2. אריאל חליקה (עניינו הסתיים)

הנאשמים

גזר דין לנאשם 1

העובדות

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). בכתב האישום המקורי יוחסו לנאשם עבירות של נסיון תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני, עבירה לפי סעיפים 382+379+25(א)+144(א) לחוק העונשין, איומים ממניע גזעני, עבירה לפי סעיף 144+192(א) לחוק העונשין והיזק בזדון ממניע גזעני, עבירה לפי סעיפים 144+452(א) לחוק זה. הנאשם הורשע, איפוא, בחלק קטן מן העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המקורי, וזוכה הן מהעבירות של נסיון תקיפה בנסיבות מחמירות והיזק בזדון, והן מהמניע הגזעני אשר על פי כתב האישום המקורי עמד ברקע לכל מעשיו של הנאשם. בהכרעת הדין מיום 9.4.17 קבעתי כי אמנם הנאשם השמיע ביטויים מכוערים והתייחס להיותו של המתלונן ערבי, אולם האירוע לא החל כעימות בין יהודי לערבי, על רקע גזעני, אלא כעימות בין קונה למוכר בחנות, כאשר עם התלהטות הרוחות הושמעו גם ביטויים גזעניים כלפי המוכר. ציינתי כי לא הושמעו ביטויים ולא היתה כל התייחסות מצד הנאשם לאדם אחר שנכח במקום ושוחח עם המתלונן בערבית, אשר ניתן היה להבין שאף הוא ערבי. קבעתי כי המניע הגזעני לא היה המניע הדומיננטי למעשיו של הנאשם, ובהתאם למבחן המניע הדומיננטי שנקבע בפסיקה, זיכיתי את הנאשם, כאמור, מהנסיבה של מניע גזעני.

2. כתב האישום וההרשעה מתייחסים לאירוע בו נכנס הנאשם לחנות נוחות בתחנת דלק כדי לקנות חטיפים, והמתלונן שימש כמוכר בחנות ונמצא מאחורי דלפק המכירה. בין הנאשם למתלונן התנהל דין ודברים בנוגע למחירי החטיפים, אשר התפתח לויכוח שכלל איומים ואמירת דברים פוגעניים כלפי המתלונן. לאחר מכן הנאשם יצא לרכבו וחזר לחנות כשהוא מלווה בחברו (נאשם 2, שזוכה מכל המיוחס לו). הנאשם המשיך בדבריו כלפי המתלונן ואף קרא לו לצאת החוצה מהחנות, ובסופו של דבר

עמוד 1



עזב את החנות.

טענות הצדדים

3. בטיעוניה לעונש טענה ב"כ המאשימה כי האירוע נשוא כתב האישום התרחש ביוזמתו של הנאשם, וכי הנאשם השמיע כלפי המתלונן ביטויים גזעניים, אמר למתלונן כי אילו ידע שהוא ערבי לא היה נכנס לחנות, ואמר לו "הש, הש", ביטוי הנאמר לבעלי חיים. לטענתה מעשיו של הנאשם מצויים ברף העליון של עבירת האיומים, שכן הנאשם לא הסתפק באיומים שהשמיע וחזר לחנות עם אדם נוסף, כאשר חפץ מוסתר מתחת לחולצתו, וקרא למוכר לצאת החוצה. התובעת ציינה כי הנאשם יכול היה לעזוב את המקום בכל זמן, במיוחד לאחר שיצא מהחנות, וכי לאירוע פוטנציאל נזק גבוה והוא עלול היה להסתיים בתקיפת המתלונן.

לטענת ב"כ המאשימה מעשיו של הנאשם פגעו בערך של שמירה על שלווה נפשו של המתלונן, בטחונו וחירותו של הפרט. היא טענה כי מתחם הענישה נע בין עונש של של"צ ומאסר על תנאי לבין מאסר קצר בפועל. העונש הראוי במקרה זה מצוי לטענתה באמצע המתחם, לנוכח עברו של הנאשם, הכולל הרשעה מאוחרת לעבירה נשוא תיק זה, ובעקבות התסקיר המעיד על אי נטילת אחריות מצד הנאשם בשירות המבחן. היא ביקשה, איפוא, להטיל על הנאשם עונש של שני חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס ופיצוי למתלונן.

4. ב"כ הנאשם בטיעוניה לעונש הדגיש את מעורבותו של המתלונן באירוע, וטען כי המתלונן לא רק שהתגרה בנאשם ונטל חלק פעיל באירוע אלא אף איים על הנאשם, ולא ניתן לשלול אפשרות שהוא שיזם את האירוע. לנוכח העובדה שהמתלונן לא הועמד לדין העלה הסניגור טענה של אכיפה בררנית, אשר לטענתו יש להביא בחשבון גם לעניין העונש. באשר לאי נטילת אחריות בשירות המבחן טען הסניגור כי הנאשם התייחס לכתב האישום המקורי, אשר מחלק גדול ממנו זוכה, ולכן לא נטל אחריות.

הסניגור הפנה לתסקיר שירות המבחן ולנסיבות חייו של הנאשם המתוארות שם. בהתחשב בכלל הנסיבות ביקש לגזור על הנאשם עונש של התחייבות, ללא מאסר וללא פיצוי למתלונן. לחלופין בלבד ביקש להטיל על הנאשם עונש מאסר לעשרה ימים החופף את ימי מעצרו בתיק. הוא ציין כי בתיק אחר הנאשם נמצא בלתי מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות, בעקבות מידע מודיעיני שעמד בפני הממונה על עבודות השירות.

תסקיר שירות המבחן

5. שירות המבחן הגיש תסקיר אודות הנאשם. התסקיר מתייחס לרקע המשפחתי וקורותיו של הנאשם, נושאים שלא אפרט בשל צנעת הפרט. עוד נאמר בתסקיר כי הנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו וטוען כי נגרר לסיטואציה והועמד לדין לשוא. מאידך נכתב בתסקיר כי על אף שהתמודד עם קשיים שונים, הנאשם השלים 12 שנות לימוד מתוך רצון להשתלב בחברה ולנהל אורח חיים נורמטיבי. הנאשם אינו בעל עבר פלילי ולא אימץ לעצמו דפוסי עבריינות מושרשים. ניהול ההליכים המשפטיים מהווה גורם מרתיע מהישנות העבירות, ולכן מהווה גורם סיכוי לשיקום. קצינת המבחן המליצה להימנע מעונש של מאסר בפועל ממש, אשר יחשוף את הנאשם לערכים שוליים ושלייליים בכלא, והמליצה כי אם יוטל עליו עונש מאסר הוא יהיה לתקופה מינימלית וירוצה בעבודות שירות.

מתחם העונש ההולם



6. העבירה של איומים פוגעת בביטחון האישי, בשלוות הנפש ובתחושת הביטחון של המאויים. במקרה זה האיומים היו מלווים באמירות פוגעניות וגזעניות, אשר פגעו גם בכבודו של המתלון.

במקרה הנדון, הנאשם השמיע כלפי המתלון ביטויים מכוערים ופוגעניים אשר אסור שיאמרו, גם בלהט הויכוח. הנאשם איים על המתלון באופן מילולי, כאשר ניסה ליצור סיטואציה של עימות פיזי עם המתלון ואף קרא לו לצאת מהחנות לצורך כך. הסיטואציה היתה מאיימת מבחינת המתלון, שאף הזעיק את חברת האבטחה, אולם הדבר לא נבע מיתרון ברור שהיה לנאשם: בשלב הראשון של האירוע הנאשם לא היה מצויד בנשק או חפץ מסוכן, לא נהנה מיתרון מספרי (ואולי ההיפך מכך, שכן הנאשם היה בחנות לבדו ואילו המתלון שוחח עם לקוח נוסף). בהמשך האירוע הנאשם חזר לחנות יחד עם חברו נאשם 2, והרים את חולצתו באופן שממנו השתמע איום בדבר הימצאות חפץ כלשהו. עם זאת, השניים עמדו במרחק ניכר מהמתלון, סמוך לפתח החנות, ובהכרעת הדין קבעתי כי לאחר צפיה מדוקדקת בסרטים המתעדים את האירוע לא ראיתי על גופו של הנאשם סכין או חפץ ניתן לזיהוי.

ראוי לציין גם כי לא נוצר כל מגע פיזי בין הצדדים, ולא היתה קרבה למצב כזה. הנאשם הוא שהיה הדומיננטי ב"בניית" האירוע, אך הוא גם זה שהביא לסופו ועזב את החנות כשהמתלון נותר ללא פגע. על פי הקביעות בהכרעת הדין, גם למתלון היה חלק באירוע, ואף הוא השמיע דברים וביצע תנועות מאיימות כלפי הנאשם.

7. באשר לרמת הענישה הנוהגת, הצדדים לא הפנו לפסיקה רלוונטית, ומדובר באירוע נדיר שקשה למצוא מקבילים לו. המאשימה טענה למתחם שבין של"צ ומאסר על תנאי לבין מאסר קצר בפועל, והסניגור לא חלק, למעשה, על מתחם זה. אף אני מקבלת את המתחם הנטען, העולה בקנה אחד עם הפסיקה הנוהגת בעבירות דומות, גם אם בנסיבות שונות. ראו, לדוגמא, רע"פ 8062/13, **אלכסברזקני' מדינת ישראל** (9.4.14); רע"פ 6268/12, **רפאלשחורי נ' מדינת ישראל** (4.9.12); ע"פ (מחוזי חיפה) 20707-08-12, **בילל מצרי נ' מדינת ישראל** (9.6.13); ת"פ (שלום ראשל"צ) 23876-04-15, **מדינת ישראל נ' גבריאל יוספוב** (14.7.16), בו נקבע מתחם שבין עונש ללא מאסר לבין שישה חודשי מאסר ועונשים נלווים; ת"פ (שלום קריות) 15835-03-16, **מדינת ישראל נ' ג'מאל שרקאוי** (22.6.16), גם בו נקבע מתחם שבין עונש ללא מאסר לבין שישה חודשי מאסר; ת"פ (שלום תל אביב) 8653-12-14, **מדינת ישראל נ' תאאר שכרי** (20.3.16), נסיבות מקרה זה חמורות יותר וכללו איום בהתנהגות באמצעות סכין. נקבע מתחם שבין מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר. עם זאת, באותו מקרה התביעה הגבילה עצמה לעונש של שלושה חודשי עבודות שירות, ובסופו של דבר הוטל עונש של שני חודשי עבודות שירות.

אני קובעת, איפוא, מתחם עונש הולם שבין עונש אינו כולל מאסר כלל לבין מאסר קצר.

העונש הראוי לנאשם

8. באשר לעונש הראוי במסגרת המתחם, הנאשם יליד 1997, לפני ביצוע העבירה בתיק שבפני לא נזקפו לחובתו הרשעות קודמות, אם כי היה בעברו הליך ללא הרשעה לפי חוק איסור אלימות בספורט תשס"ח-2008. לאחר ביצוע העבירה נשוא תיק זה הורשע הנאשם בעבירה של סיוע לפציעה בנסיבות מחמירות. מדובר אמנם בהרשעה רלוונטית, אולם העבירה מאוחרת לאירוע שבפני.

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות, אולם בסופו של דבר זוכה מחלק ניכר מכתב האישום המקורי והורשע



בעבירה שבה הודה מלכתחילה, כך שאין לזקוף לחובתו את התרשמות קצינת המבחן לפיה אינו נוטל אחריות למעשיו.

לנוכח האמור אני סבורה שהנאשם מצוי בחלק התחתון של המתחם הענישה, אם כי לא ברף התחתון ממש.

9. איני מקבלת את בקשה הסניגור להסתפק בעונש של התחייבות בלבד. בשל העובדה שאין מדובר בעבירה יחידה, ולנאשם הרשעה נוספת וכן הליך ללא הרשעה שאף הוא מצוי בתחום האלימות, כמו גם בשל הנוף הגזעני שהתלווה לאירוע, אני סבורה שיש צורך בענישה מוחשית. עם זאת, לנוכח גילו הצעיר של הנאשם והעובדה שאין לו עבר פלילי מכביד, לא יהיה זה רצוי לגזור עליו עונש של מאסר בפועל ממש, אשר עלול לחשוף אותו לנורמות מזיקות. בהתחשב בתרומת שני הצדדים לאירוע, ובכך שלמתלונן לא נגרם נזק מלבד הימצאותו בסיטואציה המתוארת בכתב האישום, לא מצאתי לנכון להורות על פיצוי למתלונן.

שירות המבחן לא המליץ על עונש של "צ".

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם לא נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות בתיק אחר, ולפיכך לא מצאתי שיש טעם להפנותו לממונה גם בתיק זה.

10. לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כדלקמן:

1. מאסר למשך עשרה ימים בניכוי ימי מעצרו, כך שהנאשם לא יידרש לשאת מאסר נוסף.

2. מאסר על תנאי לשלושה חודשים למשך שלוש שנים על עבירת איומים ועל כל עבירת אלימות שהיא פשע.

3. קנס בסך 1,000 ₪ שישולם ב- 2 תשלומים שווים ביום 1.1.18 וביום 1.2.18.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א כסלו תשע"ח, 29 נובמבר 2017, בנוכחות הצדדים.